

Bewaring gaat verder dan eigen bedrijf

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Foto: PR

Het is niet nieuw dat de bewaring één van de grote probleemveroorzakers is waar het gaat om de kwaliteit. Het gaat dan om de start van de bewaring vlak na het rooien en de verdere bewaring als de plant nog niet in rust is, gevolgd door de bewaring verder in het seizoen tot het afleveren. Er is echter te weinig aandacht voor het feit dat de plant na de leverantie ook nog bewaard moet worden. Aandacht voor deze zogenoemde aftersails wordt steeds belangrijker. De klant zal namelijk pas weer opnieuw kopen, als de uiteindelijke gebruiker tevreden is. Wie hiervoor verantwoordelijk is, is niet belangrijk. Het is in ieders belang dat het gebeurt.

VERDROGING

Dat verdroging van planten de grootste oorzaak is van schimmelvorming later in de bewaring, mag algemeen bekend zijn. Toch is hiervoor bij het klaarmaken van de orders net zoveel aandacht nodig als in de periode dat de planten nog in de eigen bewaring staan. Juist bij het afleveren komt de plant in aanraking met erg veel, vaak droge lucht. Niet alleen bij de teler, maar ook bij de exporteur die de planten in de uiteindelijke verpakking aan de klant moet leveren. Juist bij al deze, elkaar snel opvolgende handelingen gaat het mis. De teler laat de planten te lang in de verwerkingsruimte staan. Soms maar een klein gedeelte tijdens de lunch-

pauze of gedurende een nacht. De kleine verdroging die dit teweeg brengt zal de teler nooit merken. Eenmaal bij de exporteur, gaat de plant nog eens door verschillende handen, terwijl ook hier weer het risico bestaat dat sommige bakken planten gedurende korte periode niet optimaal behandeld zullen worden. Ondanks dat het vaak om een klein percentage gaat, heeft het invloed op de hele partij. Omdat de planten steeds in andere fusten komen, is een enkele plant die uiteindelijk gaat schimmelen, verantwoordelijk voor het verstikken van een heel fust. Als er later in de keten reclames ontstaan zullen beide partijen, exporteur en kweker, zeggen dat het niet aan hen gelegen kan hebben, omdat de planten goed waren toen ze verzonden werden. Toch ligt hier een grote verantwoordelijkheid bij deze beide partijen. Schade in de bewaring komt vrijwel altijd door iets dat voor deze bewaring heeft plaatsgevonden. Alleen het bewust zijn van de risico's en het er naar handelen kan problemen voorkomen. Hierbij hoort ook het informeren van de verdere keten hoe de planten optimaal behandeld kunnen worden.

VULMIDDELEN

Er zijn veel misverstanden over de vulmiddelen die er tijdens het transport in de fusten worden gebruikt. Het is allereerst belangrijk om te bepalen waarom deze vulmiddelen worden toegevoegd. Soms worden er bij bollen vulmiddelen gebruikt om beschadiging tijdens het transport te voorkomen, fysieke beschadiging dus. Bij lelie komt hier ook nog eens de vochtregulering bij. Bij de vaste planten gaat het vooral om de vochtregulerende werking van het

vulmiddel. De meeste vaste planten zijn veerkrachtig genoeg om fysieke schade tijdens het transport zelf op te vangen. Vochtregulerend betekent niet vochtinbrengend. Een plant die is uitgedroogd wordt echt niet meer nat. Sterker nog, als deze plant weer nat wordt zal deze gaan schimmelen en de rest van de doos aantasten. Het belangrijkste van een vochtregulerende vulling is dat het vocht dat door condens in de doos ontstaat, door het vulmiddel wordt opgevangen en zo niet op de planten kan slaan. Het vulmiddel moet dus droog zijn. De droge geperste turf is hiervoor nog steeds het beste middel. Vochtige turf zorgt voor erg veel vocht in de verpakking en vermindert het vochtopnemend vermogen van de vulling.

CONDENS

Als we het hebben over het opvangen van de negatieve effecten van de condensvorming, dan is het ook belangrijk om te kijken hoe deze condensvorming voorkomen kan worden. Eigenlijk ontstaat condens alleen bij wisseling van temperatuur. Het vocht in de doos wordt niet meer of minder, alleen de opnamecapaciteit van de lucht in de doos verandert. Als een koude doos een korte periode warm wordt zal de lucht in de doos meer vocht kunnen bevatten. Dit vocht haalt de lucht eigenlijk uit de planten. Als deze doos later weer koud wordt, zal dit vocht condenseren en neerslaan op de vulling. Hoe vaker deze wisselingen voor komen, hoe droger de planten in de doos zullen worden. Iedere keer als de doos warm en weer koud wordt zal dit proces zich herhalen. Hieruit blijkt dat een egale temperatuur tijdens het vervoer extreem belangrijk is.

